

Autoreferat**1. Imię i Nazwisko.**

Aldona K. Uziębło

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania.

- magister biologii – 1986 r. – Wydział Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego

- doktor nauk biologicznych – 1997 r. - Wydział Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych.

- od 1986 roku w Katedrze Geobotaniki i Ochrony Środowiska na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska, na Uniwersytecie Śląskim.

- od 2011 – starszy wykładowca

- 1998-2011 – adiunkt

- 1988-1998 – asystent

- 1987-88 – asystent stażysta

- 1986-87 – pracownik techniczny

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

dwujęzyczna monografia pt. „*Petasites kablikianus* Tausch ex Berchtold as a pioneer species and its abilities to colonise initial habitats. *Petasites kablikianus* Tausch ex Berchtold jako gatunek pionierski i jego możliwości kolonizowania siedlisk inicjalnych”.

a) (autor, tytuł publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa)

- Aldona K. Uziębło 2011. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. Prace naukowe UŚ nr 2886, ss.233.

b) omówienie celu naukowego ww. pracy i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania.

Podstawowym celem podjętych badań było udowodnienie tezy o pionierskim charakterze *Petasites kablikianus*, a jednocześnie zaprezentowanie go jako modelowego obiektu badawczego, głównie w dziedzinie badań procesów sukcesyjnych na siedliskach zaburzanych.

Pionierski charakter roślin przejawia się w rozmaity sposób, na różnych poziomach: poprzez wykształcenie określonych cech biologicznych, dających możliwość opanowywania siedlisk inicjalnych, jako odporność na konkurencję innych gatunków, wykazywanie szerokiego spektrum ekologicznego i plastyczności fenotypowej będącej przejawem adaptacji behawioralnej do różnych warunków siedliskowo-klimatycznych itd. W monografii dokonałam w oparciu o bogatą literaturę światową przeglądu cech przypisywanych gatunkom pionierskim, a następnie udowodniłam, że absolutną ich większość można odnaleźć u omawianego gatunku. Dowody przeprowadziłam w oparciu o:

- 6-letnie obserwacje udziału omawianego gatunku w procesie odtwarzania pokrywy roślinnej na 5 stałych powierzchniach badawczych obejmujących popowodziowe siedliska inicjalne w reglu dolnym na obszarze Beskidu Żywieckiego i Gorców (Karpaty Zachodnie) oraz obserwacje dynamiki rozwoju fitocenoz na stałych powierzchniach w piętrze subalpejskim Babiej Góry (Beskid Żywiecki) w okresie 14 lat,
- zbiór informacji (z terenu całego zasięgu występowania gatunku w Polsce) dotyczących cech biologicznych, które sprzyjają kolonizowaniu siedlisk inicjalnych,
- określenie spektrum ekologicznego czyli warunków fitocenotycznych i siedliskowych w jakich gatunek się pojawia (zdjęcia fitosocjologiczne w różnych typach fitocenoz w obrębie całego zasięgu i reprezentatywna dla nich próba i analiza wybranych parametrów gleby),
- analizę zmienności fenotypowej organów nadziemnych i nasion osobników gynodynamicznych (przejaw plastyczności gatunku) pochodzących z 23 powierzchni badawczych z różnych obszarów geograficznych oraz różnych pięter klimatyczno-roślinnych (przeanalizowanych zostało 13 cech opisujących ogólny pokrój pędów i liści z 722 ramet).

Efektom przeprowadzonych w ten sposób badań jest wnikliwe, o charakterze interdyscyplinarnym, studium gatunku. Łączy ono zagadnienia z dziedziny jego biologii, fitosocjologii, fitogeografii, siedliskoznawstwa i ekologii populacji, w

kontekście roli jaką główny obiekt badawczy – lepiężnik wyłysiały, modelowy jak się okazało przykład gatunku pionierskiego – pełni w środowisku przyrodniczym na obszarach górskich. Analiza dynamiki fitocenoz z jego udziałem oraz jego możliwości rozprzestrzeniania się na specyficznych typach siedlisk pozwoliła stwierdzić jak ogromną rolę *Petasites kablikianus* odgrywa w funkcjonowaniu zbiorowisk tworzących roślinność stromych zboczy oraz biologiczną obudowę cieków czyli w obu przypadkach, siedlisk podlegających regularnym zaburzeniom wywoływanym przez osuwiska i wody powodziowe. Jest to rola nieporównywalna z żadnym innym, z grupy współwystępujących z nim na tego typu siedliskach, gatunkiem. Ponadto analiza charakterystycznego rozmieszczenia lepiężnika w polskiej i europejskiej części zasięgu pozwoliła z dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, że mimo różnic w obecnie zajmowanym areale w obrębie piętra subalpejskiego i regla dolnego, *Petasites kablikianus* jest z pochodzenia gatunkiem wysokogórskim, migrującym obecnie w niższe położenia, dzięki posiadanym możliwościom kolonizowania siedlisk inicjalnych. W monografii skupiłam się również na aspektach zagrożeń wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej UE siedlisk zajmowanych przez lepiężnika wyłysiałego oraz konieczności ich ochrony, wynikającej ze specyficznej dynamiki oraz presji na regulację cieków górskich. Ponadto, w oparciu o uzyskane wyniki, omówiłam możliwości praktycznego zastosowania rośliny do łagodzenia skutków powodzi i osuwisk na obszarach górskich, co oprócz działań ochronnych, przeciwdziałających destrukcji tych siedlisk pozwoli również zachować zagrożony zasięg gatunku. Oprócz szczegółowej charakterystyki omawianej rośliny, opisu jej relacji z gatunkami współtworzącymi fitocenozy, w których występuje często jako dominant, rozprawa daje możliwość praktycznego wykorzystania zawartych w niej treści w planowaniu przestrzennym, opracowywaniu wniosków o ochronę obszarów Natura 2000 czy planów ochrony parków i rezerwatów. Niektóre zagadnienia zasygnalizowane w pracy mogą stać się inspiracją do prowadzenia dalszych badań m.in. nad sukcesją cykliczną czy dynamiką zbiorowisk łągowych.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych.

Jako absolwentkę liceum o profilu humanistycznym a zarazem wielbicielkę XIX-wiecznej literatury europejskiej zawsze interesował mnie związek człowieka z przyrodą. Jego potrzeba zachowania możliwości kontaktu z naturalnym środowiskiem przyrodniczym, to w jaki sposób bezpośrednio lub pośrednio na nie

oddziałuje, w jaki sposób przyroda reaguje na zróżnicowane czynniki antropogeniczne wpływające na jej funkcjonowanie, a także to w jaki sposób można ją z jednej strony chronić przed negatywnym oddziaływaniem człowieka, z drugiej zaś zachować w możliwie nie zaburzonym stanie dla niego samego oraz jego przyszłych pokoleń.

Prostą konsekwencją takich zainteresowań był wybór kierunku studiów i uczelni – biologia na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego. Studia rozpoczęłam w 1981 roku, zakończyłam zaś w 1986 jako magistrantka Katedry Geobotaniki i Ochrony Przyrody, pisząc pracę magisterską pod kierunkiem prof. dra hab. Floriana Celińskiego na temat „Flora i zbiorowiska roślinne masywu Baraniej Góry”. Po ukończeniu studiów, od 6 października 1986 roku zostałam zatrudniona w macierzystej Katedrze, przechodząc kolejne etapy pracy od pracownika technicznego, poprzez stażystę (1987-1988), asystenta (1988-1998) po etat adiunkta, na którym pracowałam nieprzerwanie od 1998 roku.

W pracy magisterskiej zidentyfikowałam 17 zbiorowisk roślinnych, których charakterystyka była wzbogacona o 6 profilów glebowych oraz samodzielnie wykonane analizy glebowe (skład granulometryczny, pH, zawartość CaCO_3). Ponadto praca ta zawierała analizę flory naczyniowej, a także ocenę stanu zachowania roślinności naturalnej, zabiegów gospodarczych w lasach oraz w rezerwacie „Barania Góra”. W oparciu o uzyskane wyniki zaproponowałam również rozszerzenie ochrony rezerwatowej na 3 dodatkowe oddziały leśne. Moje pierwsze publikacje naukowe zawierały opracowania danych zebranych wówczas na obszarze masywu Baraniej Góry w Beskidzie Śląskim i dotyczyły nowych stanowisk kilku gatunków roślin naczyniowych (*Teucrium scorodonia*, *Omphalodes verna* i *Geranium pyrenaicum*) oraz stopnia obciążenia flory tego obszaru przez gatunki synantropijne (poz.1-3)¹.

W latach 1987-1991 brałam udział w wykonywanym na zlecenie Huty Katowice zespołowym opracowaniu „Badania wpływu Kombinatu Metalurgicznego Huta Katowice na środowisko” (w części dotyczącej określenia wpływu Kombinatu na szatę roślinną i gleby). Efektem zebranych wówczas danych była m.in. publikacja dotycząca możliwości ochrony stanowisk kilku bardzo rzadkich na terenie Śląska gatunków m.in. *Gladiolus imbricatus* i *Botrychium lunaria* (poz. 4).

¹ Numeracja publikacji zgodna z załączonym wykazem (załącznik 4).

W 1989 roku uczestniczyłam również w badaniach terenowych w projekcie koordynowanym przez Instytut Zoologii PAN CPBP04.10.05.02. p.t. „Zmiany wybranych biocenoz Jury Krakowsko-Częstochowskiej pod wpływem wzrastających presji przemysłowych”, w zakresie zadania badawczego p.t. „Zmiany wybranych fitocenoz i populacji roślin środkowej Jury” realizowanego w naszej Katedrze.

W tym czasie szczególnym zainteresowaniem darzyłam górską roślinność ziołoroślową z klasy *Mulgedio-Aconitetea* (syn. *Betulo-Adenostyletea*), w konsekwencji zostałam wówczas opiekunem naukowym kilku prac magisterskich, które powstawały w Katedrze Geobotaniki i Ochrony Przyrody w oparciu o badania prowadzone na obszarze Babiej Góry, Pilska, Podhala, Tatrzańskiego i Gorczańskiego Parku Narodowego. Od 1991 roku, będąc na trzyletnim urlopie wychowawczym, kontynuowałam w zmniejszonym wymiarze godzin pracę w Katedrze Geobotaniki i Ochrony Przyrody, rozpoczynając jednocześnie autorskie badania nad dysjunktywnym rozmieszczeniem fitocenoz zespołu *Petasitetum kablikiani* Wal. 1933 na północnych stokach Babiej Góry (Beskid Żywiecki), których wyniki stały się podstawą mojej rozprawy doktorskiej. Efektem wieloletniej pracy na terenie Babiogórskiego Parku Narodowego są również publikacje, przewodnictwo wycieczek przyrodniczych podczas konferencji oraz doniesienia i komunikaty dotyczące zróżnicowania, stanu zachowania i zagrożeń naturalnych układów roślinnych na obszarze rezerwatu biosfery oraz jego otuliny (poz. 5-7, 10, 13, 14, 18, 21, 22, 26, 28, 30, 33, 37, 42, 76, 79, 86, 88, 89, 90).

Sytuacja rodzinna uniemożliwiła mi wyjazd na proponowany mi staż zagraniczny, zatem na miejscu skupiłam się m. in. na propagowaniu wiedzy ekologicznej poprzez pracę dydaktyczną na uczelni, publikacje popularno-naukowe (poz. 36-43), wykłady i warsztaty terenowe dla nauczycieli oraz uczniów szkół średnich i podstawowych z botaniki i ochrony przyrody w Międzynarodowym Miasteczku Edukacji Ekologicznej w Rogoźniku oraz w Centrum Badań nad Człowiekiem i Środowiskiem (poz. 33-34).

12 grudnia 1997 roku na macierzystym Wydziale, na Uniwersytecie Śląskim, obroniłam pracę doktorską n.t. „Ekologiczne uwarunkowania nieciągłości w pionowym rozmieszczeniu fitocenoz *Petasitetum kablikiani* Wal 1933 na północnych stokach Babiej Góry”, wykonaną pod kierunkiem prof. dra hab. Stanisława Cabały, zrecenzowaną przez prof. dra hab. Stanisława Balcerkiewicza z UAM w Poznaniu i prof. dra hab. Tadeusza Kimsę z Uniwersytetu Śląskiego. Praca ta została wyróżniona nagrodą III stopnia JM Rektora UŚI. W efekcie przeprowadzonych badań

udało mi się potwierdzić dysjunktywne rozmieszczenie fitocenozy *Petasitetum kablikiani* na północnych stokach Babiej Góry, wykazać iż nieciągłość ich rozmieszczenia związana jest z jednej strony, bądź z brakiem odpowiednich siedlisk, bądź w przypadku pojawienia się takowych (osuwiska), z konkurencją roślinności optymalnej dla strefy objętej dysjunkcją. W pracy tej dokonałam również charakterystyki fitosocjologicznej i siedliskowej płatów występujących w obu strefach wysokościowych. Efektem badań uzupełniających było udowodnienie fenologicznej izolacji populacji lepiężnika wyłysiałego z obu stref wysokościowych oraz wykazanie zróżnicowania morfologicznego osobników gynodynamicznych, które zostały poddane analizie biometrycznej. W połączeniu z eksperymentem transplatacji roślin z siedlisk najwyższych położonych w regiel górny, udało mi się potwierdzić z jednej strony, to że osobniki omawianego gatunku posiadają zdolność modyfikowania cyklu życiowego tzw. *life history* (morfologii, przebiegu procesu kwitnienia i owocowania) pod wpływem lokalnych warunków klimatyczno-siedliskowych. Uzyskane w ten sposób rezultaty stały się podstawą kilku publikacji i wystąpień na konferencjach naukowych (poz. 14, 18, 21, 29, 30), zostały również wykorzystane w opracowaniu „Poradnika ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000²” oraz pozwoliły na wysunięcie kilku hipotez badawczych, a mianowicie że:

1. *Petasites kablikianus* jest gatunkiem pionierskim,
2. gatunek ten wykazuje szereg przystosowań do określonego typu siedliska z czego wynika jego istotna rola w środowisku przyrodniczym,
3. podobieństwo morfologiczne osobników z najniższych położonych stanowisk i osobników subalpejskich może sugerować pierwotny charakter fitocenozy wysokogórskich.

Naturalną konsekwencją pytań postawionych w rozprawie doktorskiej oraz wypracowanych wówczas metod badawczych stało się rozszerzenie badań poza obszar Babiej Góry na cały zasięg występowania lepiężnika wyłysiałego w Polsce (Karkonosze, Beskidy: Żywiecki, Śląski, Sądecki, Niski; Gorce, Pieniny, Tatry, Podhale oraz Bieszczady Zachodnie). Powódź stulecia, która w lipcu 1997 roku spowodowała ogromne przekształcenia w krajobrazie dolin potoków i rzek karpackich, a jednocześnie była przyczyną powstania ogromnego poligonu

2

(http://natura2000.gdos.gov.pl/natura2000/pl/poradnik/Tom_3_Murawy_Laki/6430_Ziolorosla_gorskie_i_ziolorosla_nadrzeczne.pdf)

badawczego na całym przedpolu Karpat Zachodnich, zmobilizowała mnie do zajęcia się zagadnieniem przyrodniczych aspektów powodzi na obszarach górskich. Powstanie licznych i rozległych siedlisk inicjalnych zarówno wysoko w górach (osuwiska), jak i na żwirowiskach potoków, zainspirowało mnie do podjęcia badań sukcesji na tego rodzaju siedliskach, ze szczególnym uwzględnieniem roli gatunku pozostającego w kręgu moich zainteresowań - lepiężnika wytysiałego (*Petasites kablikianus*).

Ostatecznie głównym zadaniem badawczym stało się udowodnienie tezy o pionierskim charakterze wspomnianego gatunku a wyniki tych badań stały się podstawą dwujęzycznej monografii „*Petasites kablikianus* Tausch ex Berchtold as a pioneer species and its abilities to colonise initial habitats. *Petasites kablikianus* Tausch ex Berchtold jako gatunek pionierski i jego możliwości kolonizowania siedlisk inicjalnych” (poz. 12), będącej moją rozprawą habilitacyjną, omówioną w pkt. 4b.

6. Omówienie współpracy z innymi jednostkami naukowymi

Wieloletnie badania prowadzone na aluwiach potoków i rzek karpackich pozwoliły mi na podkreślenie ich istotnej roli w środowisku przyrodniczym, jako siedliska niezwykle bogatego w skrajnie zróżnicowaną florę naczyniową (poz. 10, 18, 22, 29), w tym także ocenę zagrożeń ze strony gatunków inwazyjnych, głównie *Impatiens glandulifera*, który szczególnie „upodobał sobie” tego rodzaju siedliska (poz. 13, 26). Jako, że antropofity i ich wpływ na rodzimą florę od początku znajdowały się w kręgu moich zainteresowań, przez cały czas rozwoju naukowego poświęcałam im uwagę przy okazji badań własnych czy opieki nad pracami magisterskimi. W 2011 roku włączyłam się w krąg działań Global Invasions Network, w zakresie monitorowania rozprzestrzeniania się gatunku *Alliaria petiolata* (The Global Garlic Mustard Field Survey), dostarczając dane dotyczące liczebności i morfologii osobników z populacji pochodzących z Górnego Śląska, koordynatorowi projektu z Uniwersytetu w Bernie.

Równolegle z moimi autorskimi badaniami nad *Petasites kablikianus* i florą porastającą żwirowiska potoków górskich, od 1998 roku prowadzę stałą współpracę z Zakładem Biomonitoringu Środowiska, Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych uczestnicząc w licznych projektach badawczych z zakresu reakcji wybranych gatunków drzew szpilkowych (*Picea abies* i *Pinus sylvestris*) oraz generalnie całych ekosystemów leśnych na zanieczyszczenie środowiska. W pierwszym okresie współpracy prace te dotyczyły wpływu zanieczyszczeń powietrza (ładunki i poziomy krytyczne) na funkcjonowanie ekosystemów drzewostanów

sosnowych i świerkowych. Prace prowadzone były na stałych powierzchniach badawczych zlokalizowanych w gradiencie poziomym zanieczyszczeń powietrza i klimatu (Słowiński PN, Wielkopolski PN, Katowice, Brenna i Salmopol w Beskidzie Śląskim). W ramach tych badań wykonywałam zarówno pomiary zwilżalności warstwy kutykularnej igieł, jak i zapoczątkowałam badania fitosocjologiczne, kontynuowane do chwili obecnej (poz. 8, 11, 15, 16). Na początku lat 2000 zakres obszarowy tych badań zwiększył się o wszystkie parki narodowe Polski Południowej. Prace tam prowadzone miały wykazać, jak wprowadzanie w życie zasad Polityki Ekologicznej Państwa (zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych) wpływa na tempo regeneracji ekosystemów leśnych. Na 20 powierzchniach badawczych prowadziłam zatem badania fitosocjologiczne oraz wykonywałam analizy porównawcze (poz. 17, 23, 24, 31). Generalnie rezultaty uzyskane już w pierwszych latach obserwacji wykazały wolną, lecz stałą poprawę warunków środowiskowych, co znajdowało w większości przypadków odzwierciedlenie w stabilizowaniu się składu florystycznego analizowanych fitocenoz, jednakże część z tych powierzchni została obecnie wyłączona z dalszego monitoringu ze względu zarówno na zabiegi gospodarcze (wycinka) jak i wpływ zjawisk atmosferycznych, głównie wiatrołomy.

Podobny cel miały prace prowadzone na obszarze dawnych stref ochronnych dużych zakładów przemysłowych (Huta Konin, Zakłady Azotowe w Puławach), gdzie porównywałam aktualny skład florystyczny z danymi historycznymi z lat siedemdziesiątych (poz. 9, 19). W przypadku Konina stan lasów wokół huty poprawił się również dzięki właściwie prowadzonym zabiegom gospodarczym mającym na celu przebudowę drzewostanów, to jest usuwaniu sosny z siedlisk żyznych lasów liściastych. W przypadku Puław, mimo zabiegów technicznych ograniczających emisje zanieczyszczeń, stan lasów otaczających zakłady azotowe jest katastrofalny w strefie bezpośrednio przylegającej do emitora. Płaty oddalone od strefy zagrożenia nie wykazały żadnych negatywnych zmian. Opracowanie wyników zawierało również zalecenia co do prowadzenia dalszych zabiegów rekultywacyjnych w strefie największego zagrożenia.

W latach 2002–2004 w ramach realizacji 5 PR UE CARBOMONT prowadziłam badania florystyczne w ekosystemach łąkowych w Beskidzie Śląskim. Celem projektu była analiza wpływu charakteru wykorzystania łąk (koszone, niekoszone łąki i odłogowane pastwiska) na bilans węgla i azotu w ekosystemie.

Aktualnie jestem współwykonawcą grantu MNil dotyczącego zmian i zagrożenia wybranych elementów ekosystemów leśnych w trakcie przebudowy drzewostanu w Beskidzie Śląskim (Brenna), gdzie prowadzę badania fitosocjologiczne dotyczące tempa zmian składu florystycznego, głównie w kontekście masowej wycinki świerka na tym obszarze oraz wprowadzenia przedplonu w postaci nasadzeń sosny (poz. 28). Współpracuję również z zespołem IETU w rozpoczętym projekcie LIFE+, którego celem jest stworzenie europejskiego systemu monitorowania zmian bioróżnorodności w różnych typach ekosystemów. Badania w Polsce prowadzone są w lasach na terenie Tatrzańskiego PN (poz. 31) i Słowińskiego PN oraz na stałej powierzchni badawczej w Brennej, w Beskidzie Śląskim.

7. Omówienie praktycznego wykorzystania wiedzy uzyskanej podczas pracy naukowo-badawczej oraz działalności popularyzatorskiej.

Wieloletnie obserwacje wpływu wód powodziowych na siedliska aluwialne oraz możliwość obserwowania dynamiki porastającej je roślinności pozwoliły mi z jednej strony na zdobycie praktycznej wiedzy o ich funkcjonowaniu i znaczeniu dla przyrody, którą mogę obecnie wykorzystać w edukacji i propagowaniu wiedzy na ten temat (poz. 10, 12, 34, 35, 43), jak również w konkretnych działaniach ochronnych, jako ekspert biorący udział w powstawaniu planów zagospodarowania przestrzennego. Lata badań terenowych zarówno na obszarach chronionych, jak i pozostających pod wpływem silnej antropopresji, pozwoliły mi zdobyć odpowiednie doświadczenie, które zaowocowało podjęciem wieloletniej już współpracy z pracownikami architektury krajobrazu i urzędami administracji terenowej, w zakresie ochrony przyrody w procesie planowania przestrzennego. W latach 1998-2011 wykonałam ponad 80 ekspertyz przyrodniczych na terenie województw opolskiego, śląskiego, małopolskiego i podkarpackiego opracowując zagadnienia uwarunkowań przyrodniczych i zaleceń ochronnych w takich dokumentach jak: studia uwarunkowań i kierunków rozwoju dla całych gmin, opracowania ekofizjograficzne, prognozy skutków wpływu zmian w planach zagospodarowania przestrzennego zarówno dla całych gmin, jak i dla poszczególnych inwestycji, również kilku priorytetowych, a także inwentaryzacje przyrodnicze (poz. 44-75). Wszystkie opracowania, w zakresie zagadnień przyrodniczych były pozytywnie ocenione przez zarówno Wojewódzkich Konserwatorów Przyrody, jak i Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska. Wykorzystywanie w praktyce wiedzy zdobytej podczas prowadzenia badań naukowych, jak również doświadczenia zdobyte w trakcie opracowywania

dokumentów niezbędnych do sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego pozwoliły mi również ocenić skuteczność stosowania zasad ochrony przyrody w opracowaniach wymaganych przez Ustawę o Planowaniu Przestrzennym na przykładzie prognoz wpływu zmian w tychże planach (poz. 32).

Jako mieszkanka miasta dużą wagę przywiązuję do zagadnień właściwego utrzymania i ochrony zieleni miejskiej. Uświadamianie ekologicznego znaczenia zieleni urządzonej na terenach miejskich było zawsze ważnym dla mnie elementem mojej pracy edukacyjnej. Zajmowałam się tym zarówno jako autorka prognoz do planów zagospodarowania przestrzennego, autorka artykułów w czasopismach popularno-naukowych (poz. 36, 38, 39), współredaktor rubryki EKO-informator w miesięczniku „Echo Siemianowic”, jako opiekun merytoryczny grupy Społecznych Opiekunów Przyrody w Siemianowicach Śl. oraz promotorka prac licencjackich.

8. Omówienie pracy dydaktycznej.

Prowadzenie badań w różnych typach ekosystemów, zarówno na terenach zdegradowanych, jak i w parkach narodowych, pozwoliło mi zdobyć wiedzę i doświadczenie, którym mogę podzielić się w pracy dydaktycznej ze studentami naszej uczelni, prowadząc przedmioty – *Las jako ekosystem* (wykłady) dla kierunku ochrona środowiska, *Budowa i funkcjonowanie ekosystemów leśnych* (wykłady) oraz *Ochrona przyrody* (ćwiczenia), dla kierunku biologia. W ramach zajęć dydaktycznych prowadzę również seminaria, pracownie licencjackie i magisterskie dla kierunków ochrona środowiska oraz biologia, jak i zajęcia z przedmiotu *Technologie informacyjne* i *Biogeografia* dla kierunku biologia, *Biologiczne podstawy gospodarowania środowiskiem* (audyt środowiskowy) dla kierunku ochrona środowiska oraz zajęcia terenowe dla obu kierunków. W zespołach zajmujących się nowelizowaniem programów studiów opracowałam zagadnienia tematyczne do takich przedmiotów jak: *Technologie informacyjne*, *Studium fitogeograficzne gór polskich*, *Monitoring biologiczny*, *Monitoring środowiska* oraz *Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne*. W okresie pracy na Uniwersytecie Śląskim pełniłam funkcję opiekuna roku na kierunku ochrona środowiska, byłam opiekunem naukowym 14 prac magisterskich oraz promotorem 12 i recenzentem 17 prac licencjackich, wysoko ocenianych w jednostkach administracyjnych na terenach, gdzie były wykonywane (parki narodowe, urzędy gminne i urzędy miejskie) jako użyteczne w działaniach inwentaryzacyjnych i ochronnych w zakresie przyrodniczym.

Wielokrotnie udzielałam konsultacji naukowych doktorantom na naszym Wydziale, jednak nie pełniłam funkcji promotora pomocniczego prac doktorskich.

9. Członkostwo w organizacjach, pełnione funkcje, nagrody i podnoszenie kwalifikacji.

Jestem członkiem Polskiego Towarzystwa Botanicznego. W roku 1998 byłam delegatem Śląskiego Oddziału PTB na 51 Zjazd w Gdańsku, jak również pełniłam funkcję sekretarza tego oddziału w latach 1998-2001. Brałam czynny udział w organizowaniu sesji naukowych Śląskiego Oddziału PTB z okazji Jubileuszu 60-lecia urodzin prof. dra hab. Stanisława Wiki, oraz 5. rocznicy śmierci prof. dra hab. Floriana Celińskiego, przygotowując wystąpienia, przewodnicząc sesji terenowej na Babiej Górze oraz redagując tekst do publikacji wydanej z tej okazji (poz. 42).

Dwukrotnie zostałam nagrodzona brązowym medalem Uniwersytetu Śląskiego (1987, 1988) oraz nagrodą III stopnia Rektora tegoż Uniwersytetu (1998).

Po doktoracie podnosiłam swoje kwalifikacje biorąc udział w szkoleniach związanych z zastosowaniem programów służących do opracowywania danych fitosocjologicznych (16th Międzynarodowe Warsztaty "European Vegetation Survey" – Klasyfikacja i inne metody analizy danych fitosocjologicznych. Uniwersytet Masaryka, Inst. Botaniki i Zoologii, Brno, Czechy – 2006), prowadzeniem audytów środowiskowych (Certyfikat ukończenia szkolenia na audytora wewnętrznego – szkolenie obejmowało nabycie kompetencji audytora wewnętrznego w zakresie wdrażania norm ISO 2001 w ochronie środowiska – 2008), podnoszeniem kwalifikacji dydaktycznych (Certyfikat ukończenia warsztatów "Dobrze uczyć" – w zakresie doskonalenia kompetencji dydaktycznych w ramach projektu UŚ – Uniwersytet Partnerem Gospodarki Oparte na Wiedzy – 2009) oraz szkolenie w zakresie "Ochrona środowiska a inwestycje – nowości w 2010 roku" (Certyfikat uczestnictwa w szkoleniu organizowanym przez Regionalną Izbę Gospodarczą w Katowicach – 2010).

Dr Aldona K. Uziębło